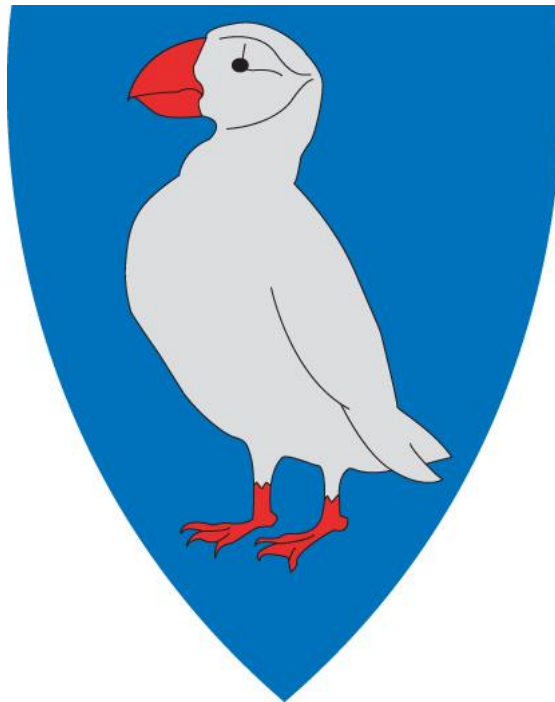

ÅRSBERETNING 2012

VÆRØY KOMMUNE

Behandlet:	Dato:	Sak nr.
Utvalg		
Kommunestyre		

Innhold

Rådmannens innledning.....	3
Generelle utviklingstrekk.....	4
Befolkningsutvikling	4
Befolkning fordelt på alder.....	4
Boliger.....	5
Arbeids- og næringsliv.....	6
Arbeidsledighet	6
Tjenestetilbud.....	7
Brukere	7
Utfordringer/endring i brukergrupper	7
Barnehage	7
Barnevern	7
Skole	8
Pleie- og omsorg.....	8
Investeringer.	8
Økonomi	9
Hovedtallsanalyse - Driftsregnskapet:.....	9
a) Resultat:.....	9
b) Inntekter.....	9
c) Gjeld, renter og avdrag:.....	10
Langsiktig gjeld	11
Arbeidskapital.....	11
d) Avviksanalyse:	11
Kostra-tall	14
Barnehage	15
Grunnskole	15
Barnevern	17
Pleie og omsorg	17
Samhandlingsreformen	18
Helse	19
Administrasjon	19
Kommunale eiendommer og eiendomsforvaltning	20

Kultur mm.....	21
Sosialtjenesten	21
Andre nøkkeltall	22

Rådmannens innledning.

2011 har vært preget av stor optimisme i det lokale næringslivet. Det ble et godt år for fiskerne, og lokale aktører i fiskerinæringen. Innehaverne av Værøys eneste byggevarehandel besluttet å selge eller avvikle driften. En lokal aktør klarte sammen med to av de største fiskekjøperne og kommunen å etablere et aksjeselskap som viderefører driften ved Byggtorget.

Arbeidene med å legge fiber- og strømkabler pågår for fullt. Lofotkraft velger å legge en stor del av sine kabler i traseer hvor kommunen har sine hovedvannledninger liggende. Valgene medfører at kommunen velger å skifte ut en del av de gamle vannledningene. Kommunens kostnader for utskifting av disse vannledningene blir betydelig lavere siden man får benyttet grøftene som graves i forbindelse med fiber- og strømkabler.

Innbyggerantallet ser ut til å holde seg konstant, på et nivå rundt 750 innbyggere. Begrenset tilgang på boliger er et hinder, både for å opprettholde dagens innbyggertall, og å få til en økning i antallet som vil bosette seg i kommunen. Det er i dag ca 20 % av boligeiendommene som ikke benyttes som helårsboliger, men man ser at det nå legges ut brukte boliger for salg.

Det ble våren 2012 vedtatt at det skulle opprettes en midlertidig barnehageavdeling for at det skulle kunne gis tilbud om barnehageplass for barnefamilier som var flyttet til kommunen etter ordinært opptak til barnehagen. I revidert budsjett for 2012 ble det gjort vedtak om at den midlertidige barnehageavdelingen skulle være permanent.

Organisasjonen har gjennom mange år vært preget av lav kontinuitet i flere av de ledende stillingene i kommuneadministrasjonen, det er igangsatt arbeid for å søke å bedre på den dette. Ny assisterende rådmann tiltrådte 1. juli, den nye stillingsinnehaveren er fastboende på Værøy. Værøy kommune har mange dyktige ansatte som er opptatt av at innbyggerne skal få sine tjenester. Til tross for vakanser i ledende stillinger har de ansatte klart å levere de tjenestene innbyggerne har krav på.

Værøy kommune har, som de fleste andre norske kommuner, et store etterslep på vedlikehold av kommunal infrastruktur. Dårlig vedlikeholdt infrastrukturen har ført til at man i 2012 har brukt mye ekstra resurser for å utføre helt nødvendige reparasjoner på blant annet veibelysningen. I tillegg fikk man store ekstraordinære reparasjonskostnader som følge av stormen Berit som var på besøk senhøstes 2011.

Det økonomiske resultatet for kommunen har i 2012 gitt et mindreforbruk på kr 341 482, mindreforbruket foreslås avsatt til disposisjonsfond. Analyse av regnskapene viser at dersom man ikke har hatt vakanser i stillinger ville dagens drift ha ført til at man ville hatt et betydelig merforbruk i driften av kommunen.

Kommunens årsberetning er satt opp i henhold til kommunelovens § 48 nr 5. Det forsøkes å gi en beskrivelse av viktige generelle utviklingstrekk og resultater for 2012.

Værøy den 05.11.2013

Frank Hansen
Kst. rådmann

Generelle utviklingstrekk

Befolkningsutvikling

1857 Værøy. Folkemengde 1. januar og endringer i året i perioden 2003 - 2012								
År	Folke- mengde per		Levende- fødte	Døde	Inn- flyttinger	Ut- flyttinger	Netto innflytting	Folke- tilvekst
	1. januar							
2003	769		7	6	37	47	-10	-10
2004	759		5	13	21	29	-8	-16
2005	743		9	13	44	35	9	5
2006	748		9	8	36	37	-1	0
2007	748		6	4	32	40	-8	-5
2008	743		8	12	57	58	-1	-5
2009	738		8	7	61	39	22	23
2010	761		7	8	38	50	-12	-13
2011	748		5	7	44	39	5	3
2012	751		5	13	-8	43	32	3
2013	754							

Værøy kommune hadde i 2012 en svak vekst i innbyggertallet. I 2012 hadde man, som de fleste av årene før, fødselsunderskudd, og året er et av årene med færrest barnefødsler i perioden.

For landet som helhet har man en sterk befolkningsvekst, denne har sammenheng med innvandring og bosetting av flyktninger. Det relativt stabile folketallet på Værøy har sammenheng med at man har arbeidsinnvandring av øst-europeiske arbeidstakere til fiskeindustrien. Det er et gledelig trekk at noen av arbeidsinnvandrerne henter sine familier og kjøper seg egen bolig på Værøy. Kommunen har så langt ikke bosatt flyktninger, og tar følgelig ikke del i den generelle folkeveksten man ser i landet for øvrig.

Befolkning fordelt på alder

1857 Værøy. Folkemengde 1. januar gruppert på alder Perioden 2003 - 2012

Alder	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Snitt
	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Antall
1-5 år	60	51	40	43	45	42	39	46	51	49	47
6-12 år	71	72	79	74	75	69	65	61	57	54	68
13-15 år	34	37	27	27	25	28	33	35	35	34	32
16-19 år	27	27	36	40	42	46	38	37	37	42	37
20-44 år	258	245	241	244	239	234	237	250	234	231	241
45-66 år	198	200	201	201	200	194	201	203	209	214	202
67-79 år	79	80	77	79	79	84	82	87	83	84	81
80-89 år	38	42	38	36	38	38	37	34	36	37	37
90 år +	4	5	4	4	5	8	6	8	6	6	6
Sum innbyggere	769	759	743	748	748	743	738	761	748	751	751

Ser man på befolkningsutviklingen gjennom de siste 10 årene viser den at Værøy har hatt et relativt antall innbyggere. Framskrivning av den statistiske befolkningsutviklingen med forutsetningen «Lav nasjonal vekst» viser at innbyggertallet kan forventes på samme nivå også i årene fremover. Siden man nasjonalt kan forvente en økning i innbyggertallet vil den relative befolkningsutviklingen være negativ også i årene fremover.

1857 Værøy. Fremskrevet folkemengde gruppert på alder Perioden 2013 - 2040 - Lav nasjonal vekst

Alder	2013	2014	2015	2016	2020	2025	2030	2035	2040	Snitt
	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Personer	Antall
1-5 år	39	41	41	43	50	49	42	40	40	43
6-12 år	57	56	58	55	65	70	70	66	59	62
13-15 år	34	29	23	28	27	28	30	30	30	29
16-19 år	39	45	48	41	36	40	38	40	40	41
20-66 år	447	443	442	441	435	419	417	396	380	424
67-79 år	87	96	104	112	108	110	92	107	124	104
80-89 år	38	33	29	27	37	42	55	52	46	40
90 år +	9	8	9	7	6	4	9	10	14	8
Sum innbyggere	750	751	754	754	764	762	753	741	733	751

Prognosene til SSB viser at Værøy kommune står overfor utfordringer når det gjelder helse- og omsorgsoppgaver rettet mot eldre. I tillegg har man en relativt stor andel innbyggere med store behov for pleie. Allerede i løpet av neste 10-årsperiode vil disse utfordringene med økt andel eldre bli merkbare. Det vil derfor være behov for planlegging og tilrettelegging for å møte utfordringene knyttet til helse og omsorg fram mot 2016.

På nasjonalt nivå er begrepet "eldrebølgen" innført om perioden fra 2010 og fram til 2050. I denne perioden vil antall innbyggere over 67 år fordoble seg fra rundt 600 000 til 1,2 millioner. I samme periode vil antall eldre over 80 år øke fra rundt 200 000 til drøyt 500 000 personer. Befolkningsframskrivningen viser at man også i Værøy kommune vil få en betydelig økning i andelen eldre over 80 år.

Boliger

I Værøy kommune er det i dag registrert 358 boliger i SSBs statistikker. Tallet er noe usikkert på grunn av feil og mangelfull føring av matrikkeldata. En uformell opptelling viser at omtrent 70 boligeiendommer ikke benyttes til boligformål. En stor andel av disse benyttes som ferieboliger, men man har også en del eiendommer som over tid ikke er benyttet som bolig, og som står til forfall.

Ser man til befolkningsstatistikken vil man se at det i årene fremover vil være et stort behov for boliger, både til dem som skal ta seg av helse- og omsorgsoppgavene for befolkningen, og den arbeidskraften som trengs i næringslivet.

Arbeids- og næringsliv

1857 Værøy. Antall sysselsatte personer i alderen 15 - 74 år etter næringstyper					
Næringstyper	2008	2009	2010	2011	2012
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	70	70	70	63	58
05-09 Bergverksdrift og utvinning	2	2	2	2	3
10-33 Industri	83	111	85	103	115
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	1	2	1	2	1
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	14	21	24	18	17
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	36	39	38	35	38
49-53 Transport og lagring	21	17	16	15	18
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	3	6	10	6	8
58-63 Informasjon og kommunikasjon	2	2	1	1	0
64-66 Finansiering og forsikring	2	1	1	1	1
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	3	3	1	2	4
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	14	13	14	13	14
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	16	20	13	15	16
85 Undervisning	22	24	25	21	18
86-88 Helse- og sosialtjenester	71	61	72	71	72
90-99 Personlig tjenesteyting	5	5	3	4	4
00 Uoppgitt	4	0	0	6	3
Sum sysselsatte personer per 4. kvartal	369	397	376	378	390

I 2008 endret SSB beregningen av statistikken for sysselsetting i kommunene slik at det ble et brudd i datagrunnlaget. Man har derfor valgt å ta utgangspunktet i den gjeldende statistikken som finnes fra 2008 og utover.

I perioden fra 4. kvartal 2008 til 4. kvartal 2012 ser det ut til at antall sysselsatte på Værøy er i vekst. Økningen i antall sysselsatte er med på å sikre stabiliteten i innbyggertallet.

I perioden 2008 – 2012 ser vi at den næringen som har størst vekst er arbeidsplasser i industrien. Dette har sammenheng med de store investeringene som er gjort i landanleggene etter havneutdypingen. For samme periode ser vi at den næringen som er mest utsatt på Værøy er «jordbruk skogbruk og fiske», med en nedgang i antall sysselsatte på 12 personer.

Arbeidsledighet

1857 Værøy. Registrert arbeidsledige i perioden 2008 - 2012					
	2008	2009	2010	2011	2012
Begge kjønn	6,6	5,9	6,8	7,7	8
Menn	8,1	7,7	9,5	10,5	11,5
Kvinner	4,7	3,7	3,6	4,4	3,9

Værøy kommune er en av kommunene i landet med høyest arbeidsledighet. I 2012 hadde man en samlet arbeidsledighet på 8 % for begge kjønn. Arbeidsledigheten blant menn har i perioden 2008 – 2012 vært sterkt økende. Arbeidsledigheten blant kvinner har holdt seg relativt stabilt, men er godt over landet for øvrig.

Tjenestetilbud

Brukere

Kommunen er den desidert største produsenten av velferdstjenester. Den største utfordringen kommunen har som tjenesteprodusent, er avstander mellom egen tilgjengelig kapasitet og innbyggernes forventninger til tjenestetilbudet. Kommunens befolkningssammensetning vil det neste 10året gjennomgå store forandringer med hensyn til alderssammensetting. Det vil kunne bety endringer i etterspørselen etter de tjenester som produseres i dag, men også etterspørsel etter nye tjenester. Dette må også sees i sammenheng med kommunens økonomiske handlingsrom og utfordringer med hensyn til å rekruttere personer med riktig kompetanse.

Kommunen har også fremtidige utfordringer i forhold til en stadig eldre befolkning og behovene som kommer med "eldrebølgen" i et perspektiv på 10 – 20 år.

Kommunen har mange uløste utfordringer og investeringsbehov knyttet til bygningsmassen hvor de kommunale tjenestene produseres og leveres. I årene fremover vil man måtte gjennomføre store investeringer i disse bygningsmassene for at de skal tilfredsstillende krav i lover og forskrifter.

Utfordringer/endring i brukergrupper

Videre ser kommunen stadig større utfordringer knyttet til økningen av barn og unge med spesielle behov i barnehage, skole, helse og omsorg. Vi har store utfordringer knyttet til å tilrettelegge for hver enkelt elev i skolen. Det er behov for styrking av kompetansen hos personalet. Flere av barna har behov for spesielle hjelpetiltak fra flere av kommunens virksomheter som for eksempel støttekontakt og avlastning.

Barnehage

Alle søkere fikk plass ved hovedopptaket til barnehagene. Foreldre forventer å få barnehageplass umiddelbart etter nedkomstpermisjon eller innflytting til kommunen. Dette innebærer krav til at man må ha ledige plasser gjennom barnehageåret, noe som gir oss både økonomiske og organisatoriske utfordringer. Fra og med 1. januar 2010 er barnehageplass blitt en lovfestet rettighet. Rettigheten til barnehageplass er knyttet opp mot hovedopptaket og oppstart av barnehageåret i august. Men for å legge til rette for økt tilflytting bør man strekke seg langt for å gi et tilbud om barnehage også mellom hovedopptakene. Fra og med nytt barnehageår 2012/2013 har man utvidet kapasiteten i barnehagen med en avdeling. Værøy kommune har i dag 45 barnehageplasser, det er løpende opptak og alle som ønsker det får tilbud om barnehageplass.

Barnevern

Det er flere barn og foreldre på Værøy som har behov for hjelp barnevernet. Kapasiteten i det kommunale barnevernet var i 2012 tilstrekkelig sammenlignet de behov som er innmeldt.

Værøy er del av et kommunesamarbeid mellom de fire vestligste Lofotkommunene. Samarbeidet innebærer at barnevernet har kontordager på Værøy 2 dager annen hver uke. I tillegg jobber barnevernets ansatte med enkeltsaker fra barnevernskontoret i Flakstad. Barnevernets begrensede tilstedeværelse på Værøy begrenser barnevernets muligheter til å delta i forebyggende arbeid.

Skole

Skolen har i dag varierende antall elever på hvert klassetrinn, og et svakt synkende elevtall. Vanskeligheter med å rekruttere kvalifiserte lærere fører til at man også har ufaglærte som gir undervisning.

Deler av skolen ble bygget i 2007. Kapasiteten på skolebygget var for liten allerede da den ble bygget. Dette fører til at enkelte elever fortsatt får sin undervisning i den gamle delen av skolen som står igjen. Elever og lærere som har tilhold i den gamle delen har en utfordrende hverdag da lokalene på ingen måte tilfredsstiller dagens krav til undervisningslokaler.

Manglende svømmehall medfører at elevene ikke får den lovpålagte svømmeundervisningen de har krav på.

Pleie- og omsorg

Pleie og omsorg har utfordringer med å dekke etterspørsel etter tjenester. Virksomheten registrer endringer i brukergruppene. Samhandlingsreformen vil trolig gi pleie- og omsorgstjenesten både nye og utvidede oppgaver i årene fremover. Det vil de nærmeste årene være store behov for investeringer i sykehjemmet og tilrettelagte omsorgsboliger.

Investeringer.

Ingen av de planlagte investeringene er realisert i 2012. Arbeidene på arbeidene med svømmehallen ble lyst ut på Doffin høsten 2011. Ved anbudsfristens utløp var det bare kommet inn et tilbud, dette var så mangelfullt at det måtte forkastes. En undersøkelse blant dem som hadde hentet ut anbudsdokumenter viste at de fant prosjektet så risikofyllt at de ikke ønsket å delta i konkurransen. Høsten 2012 vedtok kommunestyret at planene om rehabilitering av det eksisterende svømmeanlegget skulle skrinlegges og gikk for at man igangsatte arbeidet med å prosjektere et nytt svømmeanlegg med samme størrelse som det gamle anlegget.

Det meste av de kommunale drikkevannsledningene i Værøy kommune er eternittlinjer av eldre dato. I tillegg er det et stort vedlikeholdsetterslep på det tekniske utstyret i vannverket. I forbindelse med at Lofotkraft har lagt ned ny infrastruktur knyttet til bredbånd og el-forsyning har man funnet å ville benytte de kommunale traseene for vannforsyningen også til kabeltrase for bredbånd og elektrisitet. I den forbindelse har Værøy kommune skiftet ut i overkant av 2000 m vannledning i hovedforsyningen for drikkevann.

Økonomi

Hovedtallsanalyse - Driftsregnskapet:

a) Resultat:

Værøy kommunes regnskap kommer ut med et regnskapsmessig mindreforbruk for 2012 med kr 341 482. Regnskapet er videre avsluttet med et positivt brutto driftsresultat på ca. 354 000 kroner.

Brutto driftsresultat, viser resultatet av ordinær drift i 2012, inkludert avskrivninger på kommunens varige driftsmidler. Brutto driftsresultat angir kommunens evne til å betjene lånegjeld, evnen til å finansiere investeringer over driftsresultatet, samt det å avsette midler til bruk for senere år. Brutto er driftsresultat i 2012 ca 50 000 kroner lavere enn budsjettert, og ca. 3 mill lavere enn brutto driftsresultat i 2011. Nedgangen i brutto resultat fra 2011 til 2012 kan dels forklares med økte lønns- og sosiale kostnader og at man ikke har gjennomført nødvendige effektiviseringer i driften. I forhold til budsjett 2012 er det i hovedsak to forhold som gjør at brutto driftsresultat er lavere. Ca. 2 mill. kroner skyldes for lav budsjettering av overføringer, mens avskrivninger på varige driftsmidler er for lavt budsjettert med i overkant av 3,3 mill. kroner.

Netto driftsresultat er positivt med ca 1 mill. kroner. Netto driftsresultat viser resultatet av kommunens løpende drift. I forhold til brutto driftsresultat er det derfor korrigert for virkningene av avskrivninger og disse er erstattet med løpende avdrag på kommunen lån. I tillegg er netto rentekostnader fratrukket. KS anbefaler kommunene å ha et netto driftsresultat på om lag 3 % av brutto driftsinntekter. Dette for å sikre nødvendig buffer og soliditet. Årets resultat i Værøy utgjør 1,6 % av brutto driftsinntekter. I forhold til KS sine anbefalinger ligger kommunen resultatmessig langt etter målet om 3 % netto driftsresultat.

Kommunens driftsutgifter består av lønn og sosiale utgifter, kjøp av varer og tjenester, renter og avdrag på gjeld samt tilskudd til andre. Driftsutgiftene økte med om lag 4,9 mill. kroner eller 6,64 %. Lønn og sosiale utgifter utgjorde i 2012 61,9 % av de totale utgiftene mot 62,8 % i 2011 og 61,8 i 2010.

Driftsutgifter	2010	% Andel	2011	% Andel	2012	% Andel
Lønn og andre sosiale utgifter	40 689 792	61,8	42 849 006	62,8	45 219 733	61,9
Kjøp av varer og tjenester som inngår i produksjon	16 797 807	25,5	16 504 496	24,2	16 793 272	23,0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter egenproduksjon	2 891 954	4,4	2 953 573	4,3	4 341 732	5,9
Andre utgifter som tilskudd, overføringer og avskrivninger	5 430 850	8,3	5 918 743	8,7	6 726 538	9,2
Sum	65 810 403	100,0	68 225 818	100,0	73 081 275	100,0
Endring i % fra foregående år			3,54		6,64	

b) Inntekter

Kommunenes inntekter består i korthet av rammetilskudd fra staten, skatteinntekter og brukerbetalinger/refusjoner.

Som tabellen under viser, har Værøy kommune hatt en økning i driftsinntektene på 2,80 % eller om lag 2,06 mill. kroner. Økningen skyldes økning av rammetilskudd og skatteinntekter som til sammen har hatt en økning på 3,97 % fra 2011 til 2012. Dette innebærer at brukerbetalinger og andre inntekter har hatt en reell nedgang de siste årene. Av tabellen ser vi at andelen brukerbetalinger har

sunket fra 3,88 % i 2010 til 3,26 % i 2012 og salgs- og leieinntektene har sunket fra 12,23 % i 2010 til 11,02 % i 2012. Overføringer med krav til motytelser utgjorde i 2010 18,24 % av inntektene, denne andelen har sunket til 11,39 %. Nedgangen må sees i sammenheng med at andelen rammetilskudd har økt i samme periode. I praksis forteller dette at man mottar mindre øremerkede midler.

Driftsinntekter	2010	% Andel	2011	% Andel	2012	% Andel
Brukerbetalinger	2 769 915	3,88	2 494 461	3,49	2 394 073	3,26
Salgs- og leieinntekter	8 724 738	12,23	8 732 214	12,23	8 092 844	11,02
Overføringer med krav til motytelse	13 012 873	18,24	9 605 802	18,23	8 366 988	11,39
Andre overføringer	479 049	0,67	59 798	0,08	113 565	0,15
Andre skatter	-	0,00	-	0,00	-	0,00
Rammetilskudd	31 596 017	44,29	37 145 549	52,04	38 682 859	52,68
Skatteinntekter	14 760 259	20,69	13 339 646	18,69	15 784 918	21,50
Sum	71 342 851	100,00	71 377 470	104,77	73 435 247	100,00
Endring i % fra foregående år			0,05		2,80	

c) Gjeld, renter og avdrag:

Finanstransaksjonene består av finansutgifter og finansinntekter. Finansutgiftene er rente- og avdragsutgifter på lån og utlån til sosial- og næringsformål og utgjør i 2012 i underkant av 6 mill. kroner. Finansinntektene er renteinntekter, utbytte og avdrag på utlån. Denne posten utgjør i 2012 i underkant av 2 mill. kroner og har økt kraftig som følge av større mottatte avdrag på utlån. Nettokostnaden er positiv, dvs. kommunen har større utgifter enn inntekter. Det har imidlertid vært en betydelig nedgang de siste årene og skyldes størrelsen på mottatte avdrag og i mindre grad reduksjon i avdrag på kommunens lån.

Værøy kommune har pr. 31.12.2011 en lånegjeld på 57,3 mill kroner. De samlede kapitalutgiftene er på 5.969.022 kroner. Av dette utgjør avdrag på lån 3.878.368 kroner og renteutgifter på 1.547.654 kroner. Av avdragene er kr 543.000 avdrag på formidlingslån, som er ført i kapitalregnskapet.

Finans-inntekter/utgifter	2010	% Andel	2011	% Andel	2012	% Andel
Renteinntekter og utbytte	-782 131	83,8	-1 100 069	89,5	-1 179 173	59,4
Mottatte avdrag på lån	-151 459	16,2	-129 003	10,5	-807 119	40,6
Delsumm inntekter	-933 590	100,0	-1 229 072	100,0	-1 986 292	100,0
Renteutgifter og låneomkostninger	1 783 343	27,7	1 797 604	29,7	1 547 654	25,9
Avdrag på lån	3 534 882	54,9	3 578 383	59,1	3 878 368	65,0
Utlån	1 124 531	17,5	678 846	11,2	543 000	9,1
Delsum utgifter	6 442 756	100,0	6 054 833	100,0	5 969 022	100,0
Sum finanstransaksjoner	5 509 166		4 825 761		3 982 730	
Endring i % fra foregående år			-12,40		-17,47	

Den langsiktige lånegjelden er i regnskapet redusert med 3,3 mill kroner fra forrige årsskifte. Det er ikke foretatt låneopptak i 2012, og ved årets slutt har man et udekket finansieringsbehov på kr 5.364.839 som vil bli inndeckt med låneopptak i 2013. I praksis innebærer dette at lånegjelden vill økt med om lag 2 mill kroner dersom låneopptakene hadde blitt gjennomført i 2012.

De siste årene har rentenivået i Norge vært lavt. I henhold til kommunens finansreglement skal en andel av kommunens langsiktige lån sikres med fastrente. De siste årene har alle

kommunens lån hatt flytende rente, i denne perioden har kommunen tjent på å ha lån med flytende rente.

Langsiktig gjeld

Den langsiktige gjelden i kommunen har økt fra 2011 til 2012 med 2,6 mill. Økningen i den langsiktige gjelden har sammenheng med at økningen i framtidige pensjonsforpliktelser er på om lag 5,8 mill. kroner.

Langsiktig gjeld	2010	% Andel	2011	% Andel	2012	% Andel
Pensjon	78 430 702	58,6	88 211 278	59,3	94 087 133	62,2
Rentebærende gjeld	55 333 661	41,4	60 546 513	40,7	57 270 923	37,8
Sum	133 764 363	100,0	148 757 791	100,0	151 358 056	100,0
Endring i % fra foregående år			11,21		1,75	

Arbeidskapital

Kommunens arbeidskapital er et uttrykk for tilgjengelige midler dersom alt av kortsiktig gjeld skulle innbetales. Dvs. arbeidskapital er et uttrykk for kommunens likviditet. Som tabellen under viser, er arbeidskapitalen i Værøy positiv, men er blitt redusert betydelig fra 2011 til 2012. Både kasse, bank og kortsiktige fordringer har blitt redusert, mens den kortsiktige gjelden har økt. Begge disse bidrar til å redusere arbeidskapitalen, noe også likviditetsgraden viser.

Arbeidskapital	2010	% Andel	2011	% Andel	2012	% Andel
Omløpsmidler	26 998 389	100,0	26 595 275	100,0	22 084 912	100,0
Kortsiktig gjeld	11 624 547	43,1	9 059 448	34,1	11 930 820	54,0
Arbeidskapital	15 373 842	56,9	17 535 827	65,9	10 154 092	46,0
Endring i % fra foregående år			14,06		-42,10	

Arbeidskapital	2010	2011	2012
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	2,32	2,94	1,85

Likviditeten bør være over 2, dvs. at en har mulighet til å realisere kortsiktig gjeld uten å ta opp gjeld. Selv om likviditeten er positiv, så har likviditeten gått ned fra 2011 til 2012. Nedgangen har delvis sammenheng med at det er gjennomført mindre investeringsprosjekter, som er forutsatt lånefinansiert, er belastet likviditetsreserven. Låneopptaket er ikke gjort i 2012, men vil bli gjennomført i 2013.

d) Avviksanalyse:

Tabellen under gir en oversikt over avvik mellom budsjett og regnskap for de enkelte ansvarsområdene, både for 2011 og 2012.

Driftsområder

Ansvar	Ansvar (t)	Rev.budsj 2012	Regnskap 2012	Avvik i kr 2012	Avvik i prosent	Regnskap 2011	Avvik i kr 2011
10	Rådmann	9 851 405	5 775 087	-4 076 318	-41,4	5 365 725	-1 336 672
11	Kasse	1 353 951	1 557 425	203 474	13,1	1 639 339	304 000
20	Rektor	10 863 605	10 958 788	95 183	0,9	10 416 068	1 092 166
21	Barnehagestyrer	5 291 055	4 810 871	-480 184	-10,0	4 470 267	1 087 211
30	Sosial	2 198 580	1 585 166	-613 414	-27,9	1 662 729	-105 670
31	Helsestasjon	639 310	456 796	-182 514	-40,0	481 548	-8 078
32	Lege	3 033 446	3 338 596	305 150	10,1	2 980 042	-2 503
33	Fysio	723 125	787 919	64 794	8,2	739 721	21 034
34	Pleie/omsorg	14 624 296	16 331 867	1 707 571	11,7	14 166 447	-94 357
35	Jordmor			-			
36	Barnevern	735 200	899 129	163 929	22,3	455 011	-294 603
40	Teknisk	1 334 587	1 891 966	557 379	29,5	875 067	1 836 648
50	Kultur	1 043 405	792 500	-250 905	-24,0	849 890	-264 260
51	Bibliotek	194 166	165 861	-28 305	-17,1	97 768	-47 441
		51 886 131	49 351 971	-2 534 160		44 199 622	2 187 475

I utgangspunktet er både mer- og mindreforbruk uønsket, i den grad at dette er et uttrykk for avvik mellom den bestillingen kommunestyret har gjort gjennom rammebudsjettering og det som faktisk er utført. Et merforbruk betyr at det er gjennomført en større tjenesteproduksjon enn vedtatt eller at produksjonskostnadene har vært høyere enn forutsatt, og omvendt, et mindreforbruk betyr at produksjonen eller produksjonskostnaden har vært lavere enn opprinnelig forutsatt.

Merforbruk er i tabellen ovenfor angitt som et positivt tall. Selv om områdene totalt sett har et mindreforbruk i 2012 på 1,3 mill. kroner, er det store variasjoner mellom ansvarsene. Med unntak av ansvar teknisk som har mange selvkostområder, har ansvarsene med merforbruk et totalt merforbruk i 2012 på 2,14 mill. kroner. Hadde de andre områdene, og da særlig rådmannen der de store inntektene føres, ikke gått i balanse eller med mindreforbruk, ville kommunen hatt et totalt merforbruk.

Hvis man ser nærmere på avvik fordelt på artsklasser totalt sett i kommunen, får vi følgende oversikt:

Artsklasse	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
Lønnsutgifter	48 122 366	44 846 946	-3 275 420
Lønnsrefusjon	-320 000	-2 330 601	-2 010 601
Sum lønn	47 802 366	42 516 345	-5 286 021
Driftsposter	19 222 769	19 223 906	1 137
Kjøp av v/t erstatning tjenesteproduksjon	3 633 000	4 341 731	708 731
Overføringer	3 207 000	5 243 145	2 036 145
Avskrivning m.m.	6 967 459	13 649 397	6 681 938
Brukerbetalinger	-2 806 560	-2 394 072	412 488
Andre salgsinntekter m.m.	-11 174 129	-11 188 408	-14 279
Overføringer med krav til motytelse	-3 520 000	-1 997 766	1 522 234
Andre overføringer	-4 172 315	-6 223 345	-2 051 030
Rammetilskudd og andre overføringer	-59 159 590	-64 499 084	-5 339 494
Sum	0	-1 328 150	-1 328 150

Det er til dels store forskjeller mellom budsjett og regnskapstall. Noe kan forklares, eksempelvis blir det ikke budsjettert på mva.utgifter og mva.refusjon. Dette utgjorde mellom 1,7 mill. kroner og 2,5 mill. kroner (differansen skyldes driftsførst inntekt på mva fra investeringer). Disse utgiftene finnes under overføringer og andre overføringer.

Driftspostene balanserer og dette er poster som kan styres i større grad enn eksempelvis fastlønn og kjøp av tjenester fra f.eks. andre kommuner. Kjøp av tjenester har et merforbruk på 700.000. Pleie og omsorg har det største merforbruket, dette utgjør om lag hele merforbruket. Merforbruket er knyttet til tjenestene pu-rehabilitering og samhandlingsreformen. Avviket på samhandlingsreformen kan være knyttet til ulik budsjettering og regnskapsføring, dvs. at det budsjetteres og regnskapsføres ulikt.

Artsklassen overføringer har et merforbruk på om lag 300.000 når en trekker fra mva. Her finnes tilskudd til andre og kan høre sammen med eksempelvis bruk av fond.

Artsklassen avskrivninger mm inneholder også avdrag på lån, renteutgifter og avviket på om lag 6,6 mill. skyldes i hovedsak forskjell mellom budsjetterte avskrivninger og regnskapsførte avskrivninger, overføringer til kapitalregnskapet/fond.

Brukerbetalingen viser en nedgang på om lag 400.000,-. Også her er det variasjoner i de ulike typer poster, men barnehagen viser en nedgang på ca. 300.000.

Overføringer med krav til motytelse har et negativt avvik på 1,5 mill. Avviket skyldes i hovedsak at det har kommet inn 2 mill. kroner lavere enn budsjettert på sykehjemmet og pu-rehabilitering. Beløpet er såpass stort at det kan skyldes feil i budsjettforutsetningene.

Andre overføringer og rammetilskudd har en merinntekt på 7 mill. i forhold til budsjettet (2,5 av disse skyldes mva.inntekt). Det resterende positive avviket skyldes i hovedsak følgende: 2 mill. kroner mer i skatt, 0,5 mill mer i renteinntekt, 0,8 mill. mer i bruk av fond og mer inntektsført i motpost avskrivninger.

7 ansvar hadde i 2012 merforbruk, dette er: kasse, rektor, lege, fysio, pleie/oms, barnevern og teknisk. Disse, med unntak av teknisk, hadde i 2012 et samlet merforbruk på 2,1 mill. kroner. I 2011 hadde 5 ansvar merforbruk på totalt 2,5 mill (teknisk unntatt).

Kasse, rektor og fysio hadde merforbruk både 2011 og 2012.

Merforbruket på kasse, rektor, lege, fysio, pleie/oms og barnevern fordeler seg slik:

Artsklasse	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
Lønnsutgifter	31 569 228	30 950 416	-618 813
Lønnsrefusjon	-320 000	-1 212 117	-892 117
Sum lønn	31 249 228	29 738 299	-1 510 930
Driftsposter	7 280 710	7 641 525	360 815
Kjøp av v/t erstatning tjenesteproduksjon	1 786 000	2 683 687	897 687
Overføringer	50 000	823 520	773 520
Avskrivning mm.	0	887 706	887 706
Brukerbetalinger	-1 517 000	-1 401 442	115 558
Andre salgsinntekter m.m	-478 000	-836 045	-358 045
Overføringer med krav til motytelse	-3 220 000	-1 066 340	2 153 660
Andre overføringer	-3 337 315	-3 751 298	-413 983
Rammetilskudd og andre overføringer	-800 000	-1 560 580	-760 580
Sum	31 013 623	33 159 031	2 145 408

I og med at 62 % av driftsutgiftene er knyttet til lønn og sosiale utgifter, er det svært viktig å ha oversikt over evt. avvik og årsaken til avvik på lønnsposter. Lønnspostene for alle ansvar følger under:

Artsklasse	Tekst	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
010	Fastlønn	35 959 187	31 781 513	-4 177 674
020	Vikarlønn	1 193 000	4 458 773	3 265 773
030	Ekstrahjelp	80 000	758 677	678 677
040	Overtid	138 000	361 626	223 626
050	Annen lønn	1 470 000	586 066	-883 934
080	Godtgjørelse folkevalgte	727 703	736 175	8 472
089	Kvalifiseringsstønad	170 000	163 356	-6 644
090	Pensjon	6 128 534	3 884 348	-2 244 186
099	Arbeidsgiveravgift	2 255 942	2 116 412	-139 530
710	Refusjon	-320 000	-2 330 601	-2 010 601
Totalsum		47 802 366	42 516 345	-5 286 021

Det er et stort mindreforbruk på fastlønn og dermed også pensjonsutgifter og til dels arbeidsgiveravgift. Deler av mindreforbruket skyldes vakanser, men det er grunn til å tro lønn som skulle vært ført som fast lønn også er blitt belastet regnskapet som vikarlønn. Dersom de vakante stillingene hadde vært besatt ville det vært regnskapsført ytterligere utgifter.

Kostra-tall

Kostrastatistikken benytter offentlig statistikk og utarbeider nøkkeltal på bakgrunn av dette. Statistikken er delt inn i mange kommunale områder og hvert område har tilsvarende mange nøkkeltall. I tabellene er det brukt ulike fordelingsnøkler. Noen steder bruker en tall pr. innbygger og andre steder tall pr. målgruppe. I tabellene under er det forsøkt å bruke mest mulig av nøkkeltall som representerer den enkelte målgruppe, men der dette er vanskelig å finne riktig måltall, er det brukt pr. innbygger. Det er videre tatt inn andre tall som kan gi en pekepinn på hvor kommunen befinner seg i forhold til det enkelte tjenesteområde. Værøys tall for 2012 er beregnet, da de av naturlige årsaker ikke er å finne på SSB's nettsider.

Barnehage

Netto driftsutgifter innen barnehage område pr. innbygger eller netto driftsutgifter pr. barn i alderen 1 – 5 år.

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter ift antall barn 1 - 5 år	4 357	100 409	125 031		113 941	114 925
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. barn i kommunal barnehage	110 575	134 667	155 294	160 060	156 431	157 331
Dekningsgrad barn 1 - 5 år med barnehageplass	95,2	88,6	97,6		91,6	90,8
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	8,3	40	25	29,2	33,7	31,9
Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning	0	0	8,3	4,5	3,4	3,5
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn i forhold til alle barn i barnehage	2,5	5,1	10	13,4	13,6	15,4
Korrigerte oppholdstimer pr. årsverk i kommunale barnehager	11389	14567	9 870	10 062	10 843	11 538
Leke- og oppholdsareal pr. barn	4,5	4,6	7	7,1	6,3	5,6
Andel menn til basis virksomhet i barnehage	0	0	0	2,9	8,3	7,5
Prosentvis fordeling av utgifter på:						
Funksjon 201 - Opphold og stimulering	86,4	93,2	92,1	86,7	83,8	82,1
Funksjon 211 - Tilrettelagte tiltak	3,5	0,2	0,1	3,6	7,8	9,6
Funksjon 221 - Lokaler og skyss	10,1	6,6	7,8	9,7	8,3	8,4

Barnehage består av tre forskjellige funksjoner; 201 som er ordinær barnehagedrift, 211 som er tilrettelagte tiltak og 221 som er lokaler og skyss (dvs. infrastruktur).

Kommunen bruker relativt sett mindre utgifter på tilrettelagte tiltak sett i forhold til andre kommuner. Sett i forhold til andel spesialundervisningstimer i grunnskolen (se tabell for grunnskole), er dette tallet lavt. Dette kan skyldes «feil» regnskapsføring mellom de tre barnehagefunksjonene. En evt. endring i praksis i regnskapsføringen fra funksjon 201 til 211 vil imidlertid ikke påvirke netto driftsutgifter og korrigerte driftsutgifter i *barnehage* (da disse nøkkeltallene inneholder alle tre funksjonene 201, 211 og 221). Det har vært en stor økning i utgiftene pr. barn fra 2010 til 2012, dette kan skyldes to ting; enten har antallet barn gått ned og følgelig færre å fordele utgiftene på, eller utgiftene har økt. Selv om barnetallet har gått noe ned fra 2011 til 2012 (44 til 41), påvirker dette ikke nøkkeltallet i særlig grad.

Korrigerte brutto driftsutgifter ligger under sammenlignbare kommuner og når netto driftsutgifter er noe høyere, er det trolig inntektene som er lavere. Samtidig har barnehagen et godt oppholdsareal og relativt færre oppholdstimer pr. årsverk. Det siste innebærer en teoretisk mulighet til å kunne ta inn flere barn, men da dekningsgraden er såpass høy, vil dette i realiteten være vanskelig. Å øke inntekten uten tilsvarende økning i utgiftene innebærer i realiteten å se på søskenmoderasjon.

Grunnskole

Grunnskoleopplæring består i Kostra av flere funksjoner, 202 grunnskoleundervisning, 222 skolelokaler, 223 skoleskyss, 213 voksenopplæring og 215 SFO. Avskrivninger er føres i

Værøy på funksjon 202, men skal føres på funksjon 222. Skoleskys er ført på funksjon 222, men skal føres på funksjon 223. Disse to feilføringene er hensyntatt i statistikken ovenfor.

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012	Merknad
Netto driftsutgifter til grunnskole og spesialskole pr. innbygger 6 - 15 år	77 272	95 875	105 030	99 866	86 074	76 941	Avskrivninger er med , utgjør ca. 7.000,- pr. innbygger 6 - 15 år
Netto driftsutgifter til SFO pr. innbygger 6 - 9 år	11 286	10 097	8 339	5 643	6 327	4 073	
Netto driftsutgifter til skolebygg pr. innbygger 6 - 15 år	19 217	15 273	12 771	21 983	17 577	15 759	tatt bort skoleskys - er med i beregningsgrunnlaget for 2011 og trolig også 2010. Ikke tatt med avskrivninger
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger	-205	8	15	-63	147	159	
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, spesialskoler, skolelokaler og skoleskys (202, 214, 222, 223), per elev	103 786	121 686	133 093	128 034	106 495	96 947	
Lønnsutgifter til grunnskole, spesialskoler, skolelokaler og skoleskys (202, 214, 222, 223), per elev	80 764	90 571	92 309	101 703	86 833	78 017	
Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202, 214), per elev i grunnskolen	2 753	2 165	2 069	1 994	1 614	1 426	
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202, 214), per elev i grunnskolen	357	1 001	606	938	955	819	
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev	18 578	14 622	14 431	22 278	16 723	14 864	
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskys (223), per elev som får skoleskys	0	0	9 348	7 933	7 911	8 045	Har vektet antallet skoleskys begge skolårene, står ikke noe om dette i kostra
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,6	12,4	11,7	10,6	10,8	8,6	
Andel timer spesialundervisning i forhold av antall lærertimer totalt	18,2	24,4	22,5	17,5	19,9	18	
Gjennomsnittlige gruppestørrelse 1. - 10. trinn	8,8	8,4	9	10,2	11,3	13,5	
Andel avtale års verk grunnskolesektor	25,8	22,2	21,5	22,4	24,3	25,3	
Andel lærere 40 år og yngre	47,4	66,7	57,1	39,1	38,3	42,1	
Andel lærere 50 år og eldre	26,3	22,2	28,6	36,9	34,1	34,2	
Andel lærere 60 år og eldre	..	0	7,1	14,3	11	12,2	
Andel lærere i heltidsstilling	31,6	16,7	42,9	51,2	67,2	61,4	
Andel lærere med universitets-/høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning	84,2	77,8	100	85,6	86,7	87,4	
Andel lærere med universitets-/høyskoleutdanning uten pedagogisk utdanning	..	11,1	0	6,6	4,2	5,7	
Andel elever i SFO med 100 % plass	41,2	58,3	61,9	19,2	54,3	54,6	
Andel innbyggere 6 - 9 i SFO	60,7	77,4	67,7	39,4	49,8	60	
Brukerbetaling 10 timer pr uke, betaling pr. mnd	500	500	700				

Tabellen ovenfor har enkelte merknader. Dette skyldes at avskrivninger og skoleskys er ført på feil funksjoner og aktuelle tall er korrigert for dette. Dette innebærer imidlertid at en ikke nødvendigvis kan sammenligne tidligere år, da feilføringen trolig er med også her.

Av statistikken ovenfor er det driftsutgiftene til SFO som skiller seg ut, dvs. ligger høyere enn sammenlignbare kommuner. Differansen utgjør om mellom kr. 62.000,- - 132.000 avhengig av hvilke kostra-tall (landet, Nordland eller gruppe 5) som legges til grunn.

Den månedlige SFO-satsen lagt til grunn i Kostra, er ukentlig avtalt oppholdstid 10 timer pr. uke. Dersom vi ser hvordan de andre gruppe 5- kommunene i Nordland ligger an, viser oversikten følgende:

Værøy: kr. 700,-
 Vevelstad: kr. 600,-
 Steigen: kr. 790,-
 Tjeldsund: kr. 770,-
 Flakstad: kr. 821,-
 Evenes: kr. 1.516,-
 Bø: kr. 1.383,-

Værøy bruker noe mer pr. elev på undervisning, bygg og skyss enn gruppe 5. Denne forskjellen utgjør om lag 460.000, men lønnsutgiftene forklarer ikke denne forskjellen da gruppe 5 ligger høyere pr. elev enn Værøy.

Kommunen er gunstig stilt i forhold til alder på lærere, 86 % av lærerne er 50 år eller yngre. Snittet i gruppe fem er 76 %. Samtidig rapporteres det at bare 43 % av lærerne i realiteten har fulltidsstilling (sykemeldt fravær og permisjoner er med i dette tallet). Dersom dette tallet er riktig, bør denne arbeidskraftreserven tas i bruk ved ledighet.

Kommunens elever ligger høyere i andel spesialundervisning enn sammenlignbare kommuner. Dette binder også opp større andel av lærertimene enn hos tilsvarende kommuner. Om lag 18 % av ungdomsskoleelevene får spesialundervisning, mens bare 3,2 % av elevene i småtrinnet får spesialundervisning. Selv om det er relativt få antall elever det er snakk om, viser det at andelen som får spesialundervisning øker med alderen. Hvorvidt utbyttet for den enkelte blir større når spesialundervisning settes inn senere, er diskutabelt og bør diskuteres ut fra at skoleierperspektiv og faglig i Værøy.

Barnevern

Barnevernsfunksjonene består av 244 (barneverntjeneste), 251 (barneverntiltak i familien) og 252 (barneverntiltak utenfor familien).

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter per innbygger 0 - 17 år	1111	2828	5 578	6679	7921	6811
Andel barn med barneverntiltak ift innbyggere 0 - 17 år	4,3	10,4	11,1	4,8
Andel barn med tiltak med utarbeidet plan	0	81	69	80

Selv om kostnaden pr. innbygger 0-17 år er under snittet for Norge, har denne likevel økt betydelig de siste årene og andelen med barn som har tiltak har økt tilsvarende. Det vil derfor være grunn til å følge med på disse utgiftene og da særlig sett i forhold til at barnevern hadde et merforbruk i 2012 på 22 % (kr. 199.000).

Pleie og omsorg

Pleie og omsorg består av mange funksjoner om benyttes i ulik grad i nøkkeltallsberegningene. Disse er: 234 (aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og funksjonshemmede), 253 (Bistand, pleie, omsorg i institusjoner for eldre og funksjonshemmede), 254 (bistand, pleie og omsorg til hjemmeboende), 261 (institusjonslokaler) og 262 (kommunalt disponerte boliger).

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter til pleie og omsorgstjenesten pr. innbygger	19 793	19 418	20 587	22 960	18 242	15 295
Korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av hjemmetjenester	72 739	73 160	96 912	183 543	200 500	214 479
Brukerbetaling praktisk bistand i prosent av korrigerte brutto driftsutgifter	1,6	1,3	1,4	1,6	1,2	1,4
Plasser i institusjon i prosent av mottakere av plo-tjenester	41	39	40	..	17,9	18
Korrigerte bto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	983 062	920 750	1 022 215	934 882	948 308	942 904
Brukerbetaling institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter	11,2	9,3	7,1	13,1	12,9	14
Korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av kommunale plo-tjenester	446 615	405 122	466 189	367 091	346 298	356 307
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	26,2	20,9	19,5	16,3	15,4	13,8
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	12,5	25	25	10,1	14,3	16,5
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	0	0	0	6,9	5	4,1
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,1	0,14	0,14	0,38	0,45	0,43
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,2	0,27	0,18	0,26	0,32	0,33
Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning	63	57	68	75	75	74
Årsverk ekskl. fravær i brukerrettede tjenester pr. mottaker	0,52	0,64	0,48	..	0,47	0,48

Værøy må sies å være en institusjonstung kommune. Dette måles ved å se på andelen plasser i institusjoner av alle mottakere av pleie- og omsorgstjenester. Værøy har 40 % og sammenlignbare kommuner ligger rundt 18 %. Når en i tillegg vet at institusjonsplasser er betydelig dyrere enn hjemmebaserte tjenester, vil dette på sikt bli en dyr løsning.

Dette gir seg utslag i at driftsutgiftene til pleie og omsorg (dvs. institusjon og hjemmetjenester) ligger høyere enn sammenlignbare kommuner. Da brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester er lavere enn andre kommuner, er det naturlig å tro at korrigerte utgifter pr. institusjonsplass er høyere enn andre kommuner. Én farbar vei er å se på en mer fleksibel bruk av personalressursene på tvers av institusjon og hjemmetjenester og å styrke hjemmetjenesten for gjennom dette å redusere bruken av langtidsopphold. At kommunen har satt av mange (relativt sett) plasser til tidsbegrenset opphold er positivt og kan bidra til redusert langtidsopphold, men det fremkommer ikke av statistikken hvorvidt en faktisk bruker disse plassene.

Samhandlingsreformen

Da samhandlingsreformen ble innført, ble kommunene tilført penger fra staten. Disse midlene skulle gå til kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten, dekking av utgifter til utskrivningsklare pasienter fra sykehus og evt. andre tiltak i kommunen, eks. kompetanseheving, observasjonsseng mv.

Værøy kommune fikk tilført kr. 934.000,-. Av dette var det beregnet kr. 840.000 til medfinansiering og kr. 94.000,- til utskrivningsklare pasienter.

Den månedlige akontoutgiften har økt fra 57.000 i år til 64.000 f.o.m. august måned.

Det er så langt i år ikke brukt midler på utskrivningsklare pasienter og det ser derfor ut til at Værøy kommune ikke betaler mer til medfinansiering enn hva som er overført fra staten. Det er imidlertid viktig at man har viss oversikt over utgifter, utgiftene til medfinansiering skal føres på funksjon 255, dvs. tjeneste 2550. Utgiftene til utskrivningsklare pasienter skal føres mot funksjon 253, dvs. man i kommunen må ta stilling til hvorvidt det skal opprettes en egen tjeneste, eller om evt. utbetalinger skal merkes med prosjektnr. Brukes prosjektnr., kan dette også brukes dersom det blir brukt midler på andre tiltak i kjølvannet av reformen, eks. kompetanseheving for ansatte.

Helse

Helse består her av funksjonene 232 (forebygging helsestasjons- og skolehelsetjeneste), 233 (annet forebyggende helsearbeid), 241 (diagnose, behandling, re-/habilitering) og 253 (Bistand, pleie, omsorg i institusjoner for eldre og funksjonshemmede).

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012
Andel legeårsverk pr. 10.000 innbyggere	13,4	13,3	13,3	14,4	12	10
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år.						
Funksjon 232	..	102	0	82,7	80,4	59,3
Netto utgifter til forebyggende arbeid, helse, pr. innbygger	95	123	161	164	169	139
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger	5 144	4 931	5 691	2 795	2 013	1 462
Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	338	224	222	913	1256	1283

Værøy bruker mindre årsverk av helsesøstre enn sammenlignbare kommuner. Statistikken varierer to årene, variasjonen har sammenheng med at stillingen som helsesøster var ubesatt deler av 2012..

Kommunen bruker betydelig mer pr. innbygger til diagnose, behandling og re-/habilitering enn andre kommuner. Dersom en sammenligner med gruppe 5, utgjør differansen om lag 2,1 mill. kroner. Den lave listelengden kan forklare noe av differansen.

Administrasjon

Administrasjon og styring inneholder funksjonene 100 (politisk styring), 110 (kontroll og revisjon), 120 (administrasjon ++), 121 (forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen) og 130 (administrasjonslokaler).

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012	
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	11 320	8 836	13 736	5 755	3 568	2 700	inkl. revisjon og pol. styringsorg.
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb	6 098	5 782	5 791	8 554	5 284	3 955	inkl. revisjon og pol. styringsorg.
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	54 107	55 542	50 978	57 065	49 805	44 301	
Frie inntekter i kroner per innbygger	61 973	67 236	70 599	62 033	49 702	45 685	
Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger	104 853	117 458	124 784	108 852	96 371	74 507	
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	56,7	58,9	52,0	62,1	65,8	65,7	
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,2	2,4		2,3	1,4	2,3	
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	6,1	5,9	4,6	2,8	4,0	3,3	
Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter	4,7	4,9	4,2	3,1	3,4	2,9	
Netto finans i prosent av brutto driftsinntekter	1,4	1	0,5	-0,4	0,5	0,4	
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	187,5	210	205	193,0	211,5	195,2	
- herav Pensjonsforpliktelse i prosent av brutto driftsinntekter	109,9	124,5	127	118,5	127,2	110,6	
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	21,5	23,8	12	15,7	21,8	21,3	
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	3,4	5,8		8,3	3,6	4,9	

Som oversikten viser, ligger kommunen høyere enn snittet når det gjelder netto driftsutgifter til administrasjon og styring pr. innbygger. Dette er inkludert utgifter til revisjon og politiske styringsorganer. Lønnsutgiftene forklarer ikke denne forskjellen, da kommunen ligger midt på treet i forhold til sammenlignbare kommuner.

Kommunene ligger over Nordland i lånegjeld pr. innbygger, men samtidig under gruppe fem. Den langsiktige gjelden over gruppe fem, men lavere enn snittet i Norge (utenom Oslo). Dette skyldes pensjonsforpliktelsen som er høyere enn gruppe fem. Arbeidskapitalen er positiv, men lavere enn snittet. Finans og avdrag viser totalt at kommunen ligger over snittet, noe som skyldes høyere avdrag i prosent av driftsinntektene, da finansutgiftene (rentekostnadene er på snittet for de andre kommunene).

Kommunale eiendommer og eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltningen og utgifter til lokaler trekkes ut av den ordinære tjenesteproduksjonen. Dette da eierforhold og utgiftsprofil ikke har noe direkte med selve tjenesten å gjøre. Følgende funksjoner er omtalt: 121 (eiendomsforvaltning), 130 (administrasjonslokaler), 221 (førskolelokaler), 222 (skolelokaler), 261 (institusjonslokaler), 265 (kommunalt disponerte boliger), 283 (bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig), 315 (boligbygging og fysiske bomiljøtiltak), 381 (kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg) og 386 (kommunale kulturbygg).

I tabellen er det noen noe ulik føring på enkelte funksjoner. Dette er hensyntatt i 2012-tallet, men det fører til at 2010 og 2011 ikke er direkte sammenlignbare med 2012.

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner	-69,5	21,3	570	-98,8	-39,8	-28,1
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger	3543	2818	2 846	5871	4301	4159
Utgifter til eiendomsforvaltning på eide bygg per kvadratmeter	970	788	2 846	782	743	860
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	106	48	200	77	66	69
Energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	213	182	241	126	116	113
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger	584	566	506	513	383	312
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger	595	462	643	671	371	424
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger	2364	1790	1 609	2733	2130	1979
Energikostnader til skolelokaler per kvadratmeter	749	627	609	141	120	111
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger	0	0	..	1462	859	766

Kommunen bruker mye mer enn andre til kommunalt disponerte boliger, bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig og boligbygging. Tallet varierer og enkeltår med aktivitet vil slå kraftig ut på tallene, slik for 2012.

Værøy ligger høyt på eiendomsforvaltning, energikostnader og vedlikehold pr. kvadratmeter bygning. Kommunen bruker også mer på skolelokaler og førskolelokaler. Dette kan skyldes at byggene i seg selv er store og dyre i drift.

Kultur mm.

Funksjonene består av 231 (aktivitetstilbud barn og unge), 370 (bibliotek), 380 (idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg) og 383 (musikk- og kulturskoler).

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	-17	29	394	125	236	208
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	189	208	229	403	166	165
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	198	129	232	403	261	270
Besøk i folkebibliotek per innbygger	0,9	3,4	3,5	4,3
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	0	0	4,8	31,1	16,8	15,6
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per	64	107	88	530	329	271

Kommunen bruker mer på idrett pr. innbygger enn sammenlignbare kommuner, men relativt lite til folkebibliotek pr innbygger og besøk er også lavt. Værøy ligger midt på treet når det gjelder aktivitetstilbud til barn og unge, men lite til musikk- og kulturskoler. Begge i forhold til andre kommuner.

Sosialtjenesten

Utgifter til sosialtjenesten vil være en indikasjon på aktiviteten i kommunen. Arbeidsledigheten er 8 % arbeidsledighet i kommunen pr. 31.12.12. Dette er høyere enn snittet i Nordland, den høye arbeidsledigheten kan forklare hvorfor kommunene har høyere netto driftsutgifter pr. innbygger i arbeidsfør alder enn sammenlignbare kommuner.

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	1 580	1 610	1 459	1 053	1 960	1 577
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2 668	2 717	2 424	1 843	3 269	2 715
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år	1 228	553	1 383	1 153	1 478	1 097

Andre nøkkeltall

Funksjonene 390 og 393 er hhv. kirken og kirkegårder. Værøys utgifter ligger om lag kr. 400.000,- høyere enn gruppe 5. Kommunen bruker også mer på tilrettelegging og bistand til næringslivet.

De kommunale gebyrene til private reguleringsplaner, oppmålingsforretning, feiing/tilsyn og oppføring av enebolig er lave i forhold til andre kommuner. Der tallene for 2010 og 2011 foreligger, viser disse en økning som ivaretar lønns- og prisvekst.

Hva	Værøy 2010	Værøy 2011	Værøy 2012	Gruppe 5 2012	Nordland 2012	Landet u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner	1 537	1 774	1 663	1 067	674	545
Nto driftsutg. til tilrettelegging og bistand for næringslivet pr. innb. i kroner	-13	-370	493	184	-31	64
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	1 000	-	-	12 704	19 123	39 639
Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 § 20-1 a	1 030	1 050	1 128	4 840	6 795	9 498
Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt 750 m2.	7 350	7 300	7 838	10 994	12 558	13 539
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rapporteringsåret +1)	-	-	250	407	411	395